

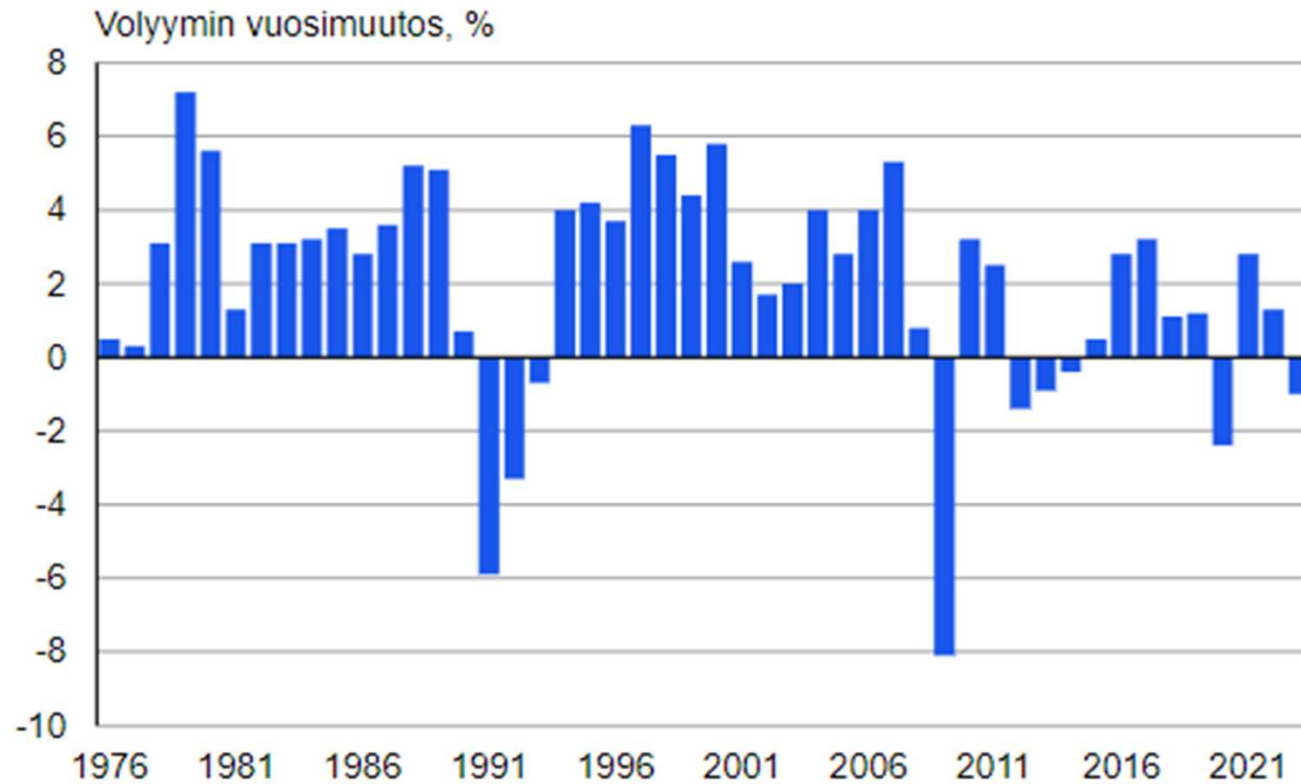


HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖSINFO 2023

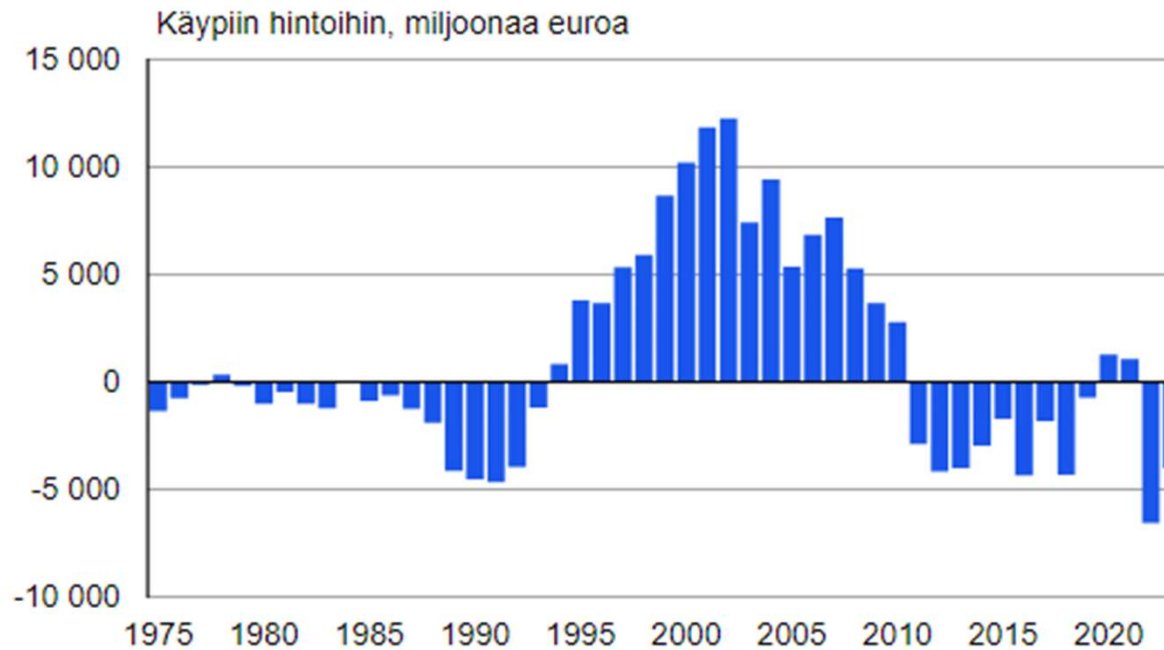
KANSANTALouden TILA

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos 1976–2023*



* ennakkotieto

Vaihtotase 1975–2023*



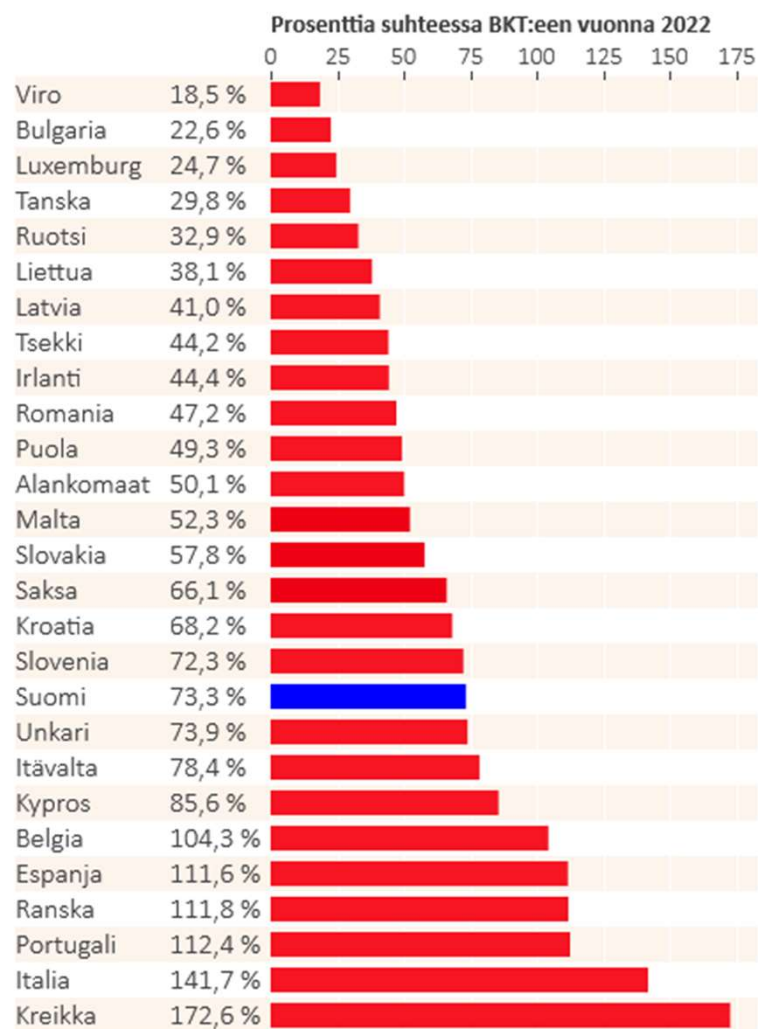
* ennakkotieto

Vaihtotase mittaa kansantalouden ulkomaisten liiketoimien tasapainoa.

Jos **vaihtotase** on ylijäämäinen, kansantalous saa ulkomaisista liiketoimistaan enemmän tuloja kuin sillä on menoja. Tällöin kansantalouden ulkomainen nettovelka pienenee.

Valtion velka

Julkisyhteisöjen velka EU-maissa

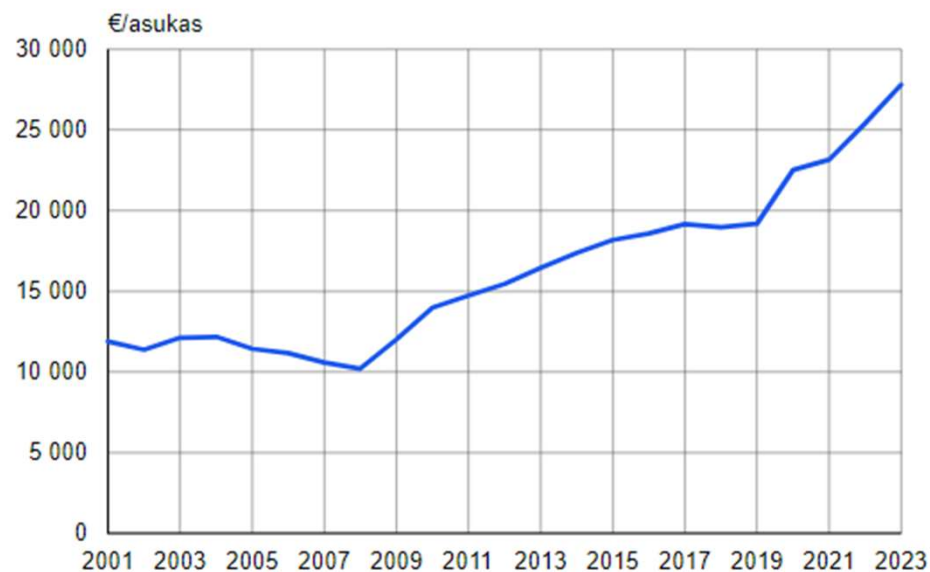


Lähde: Macrobond, Eurostat 23.10.2023

2019	106 368	44,3 %
2020	124 833	52,4 %
2021	128 696	51,3 %
2022	141 628	52,7 %
2023	156 172	55,4 %

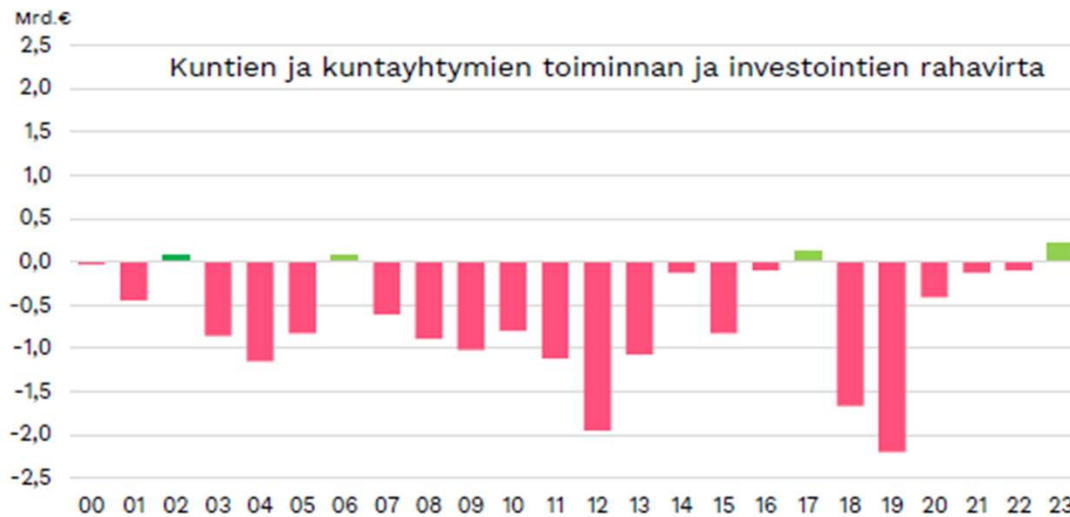
Lähde: Valtiokonttori

Valtionvelka



Kunnat velkaantuneet koko 2000-luvun!

Toiminnan ja investointien rahavirta lievästi plussalla



Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulos, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

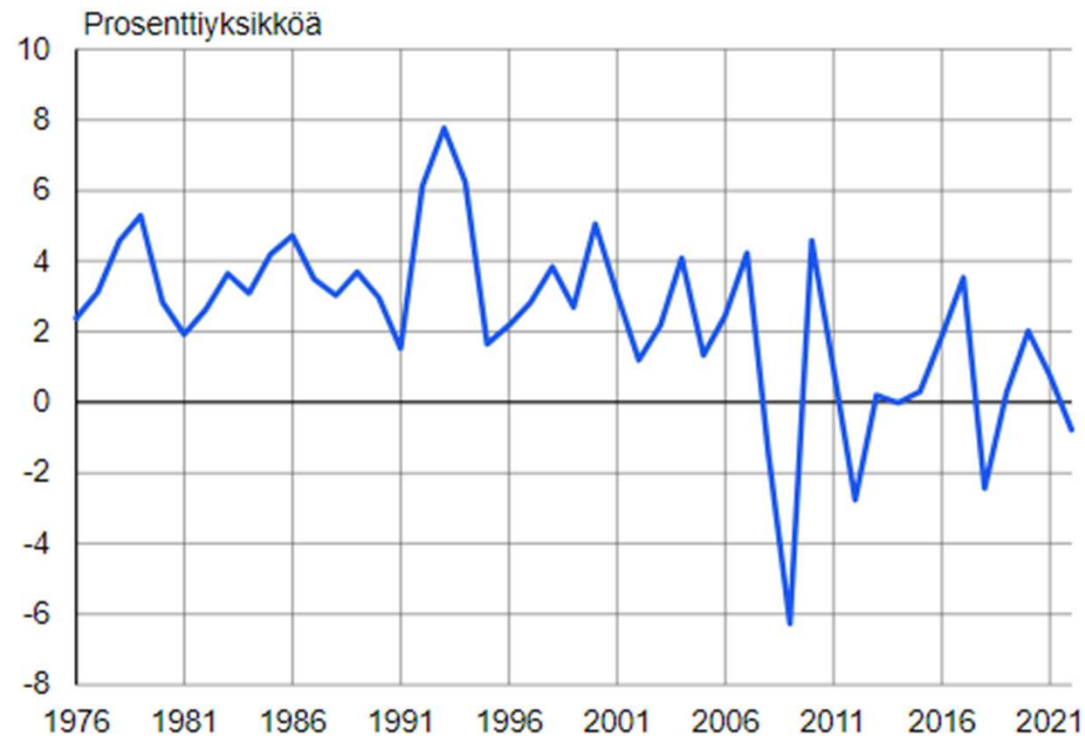
5

Lähde: Tilastokeskus 2000-2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttorin keräämät tilinpäätösarvot, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

KUNTA
LIITTO

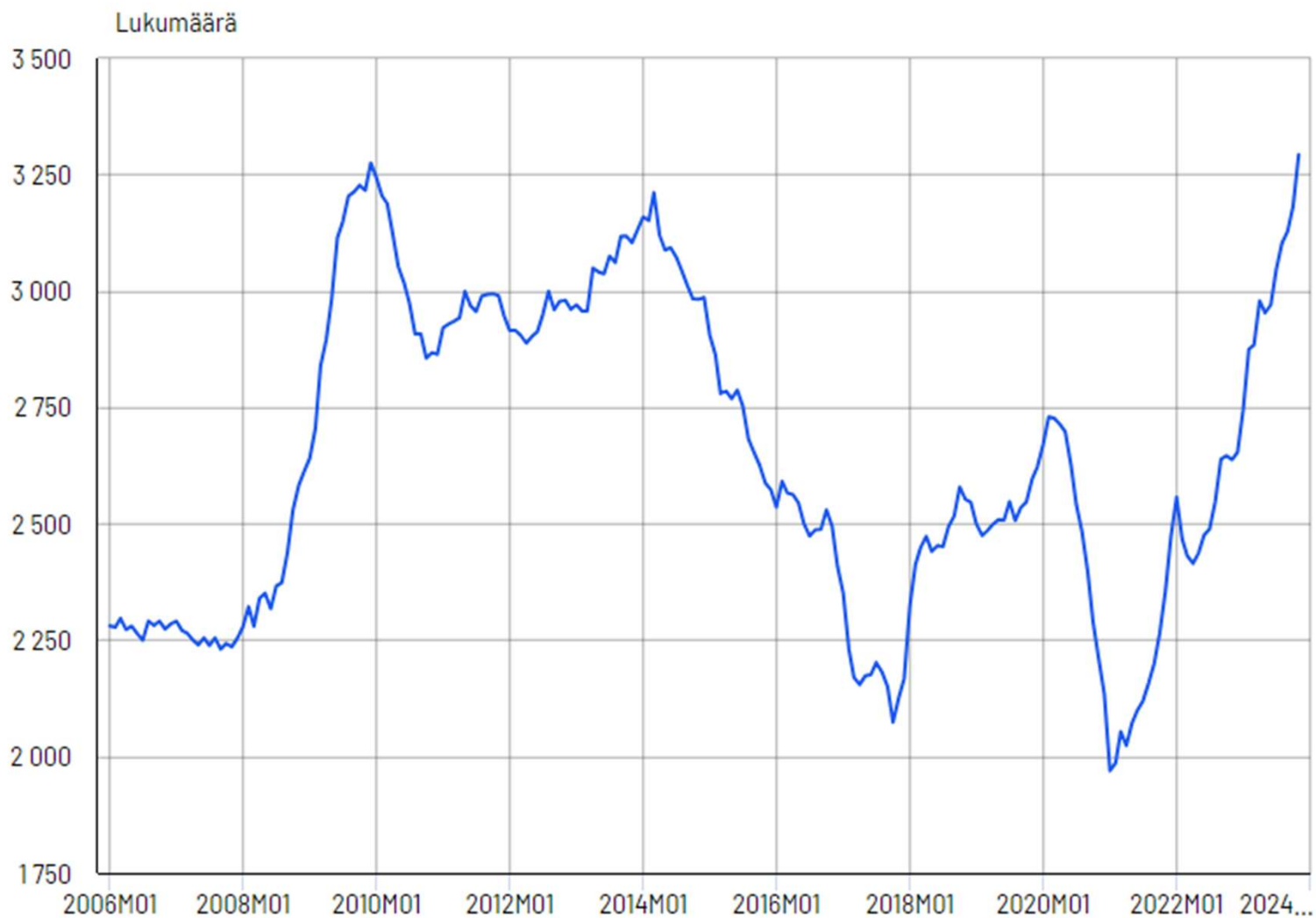
Työn tuottavuuden vuosimuutos 1976–2023*

Bruttoarvonlisäys työtuntia kohti



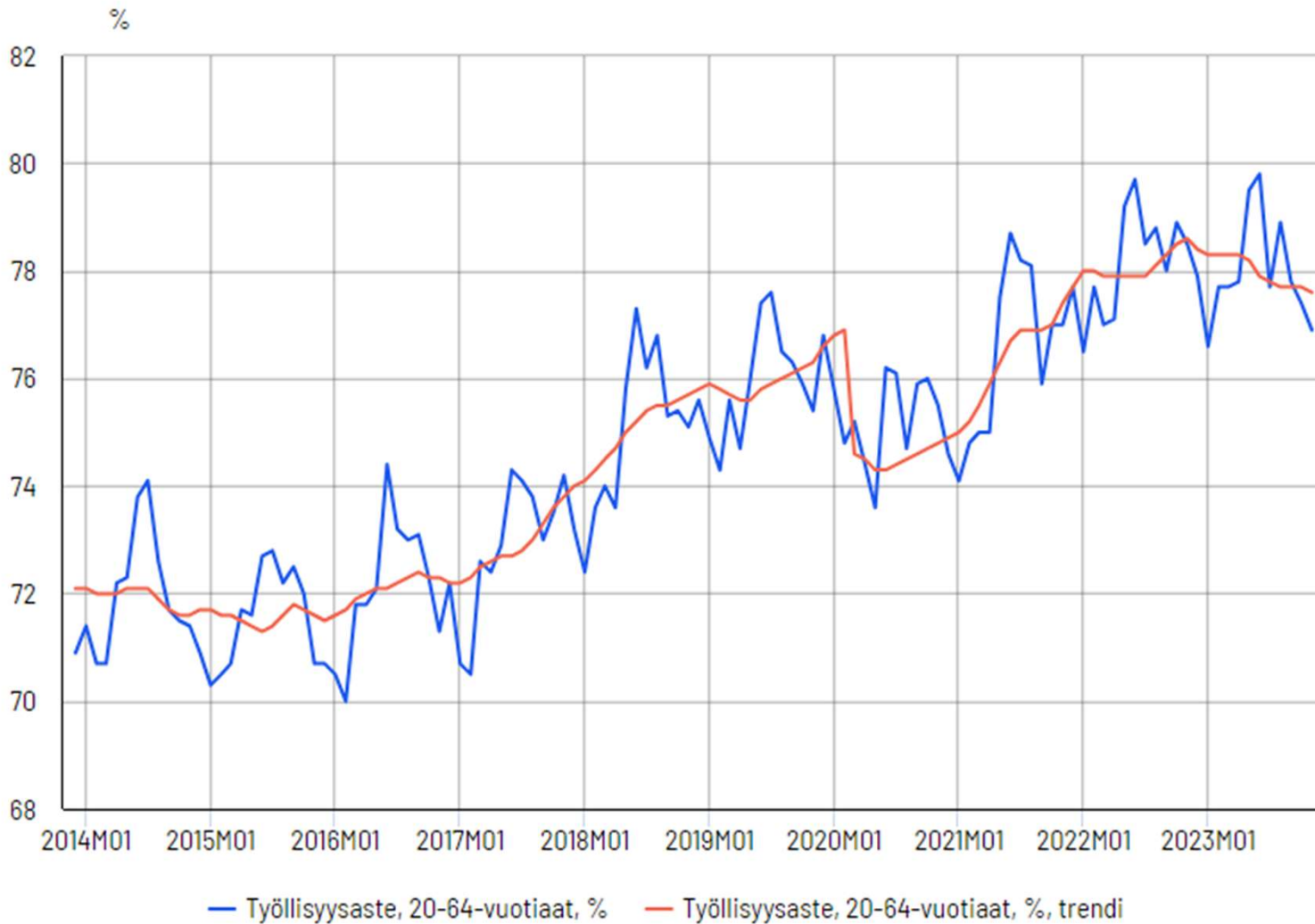
* ennakkotieto

Vireille pannut konkurssit, yritysten lukumäärä, liukuva vuosisumma



Lähde: Tilastokeskus, konkurssit ja yrityssaneeraukset

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/12 - 2023/11, 20-64-vuotiaat



Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ, HÄMEENLINNA

Tulokehitys, ennakkotiedot

Lähde: hml johdon raportointijärjestelmä

2023: koko vuosi

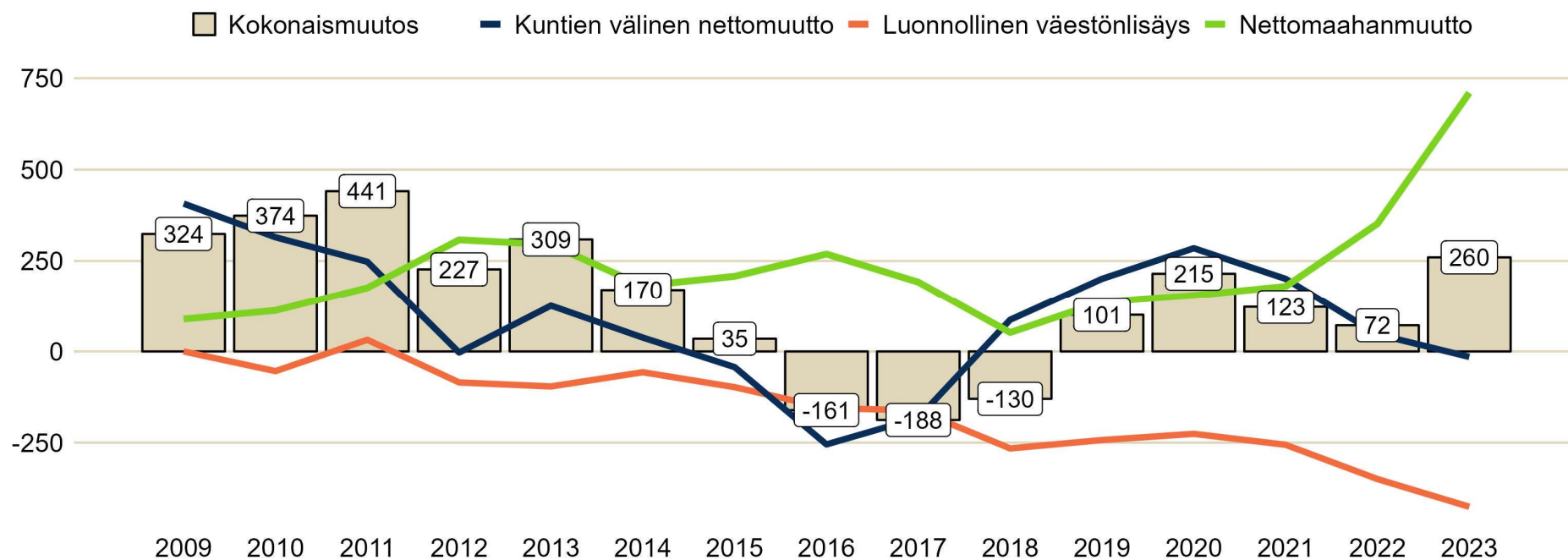
		Vuosi ^			
Verotuskunta ^ Σ #	Erä ^ #	2022/12 †	2023/12 †	Vrt % †	Muutos †
Yhteensä	1.1-1.2 Palkat ja työkorvaukset	103 828 105 693,00	108 686 955 984,00	4,7	858 850 291,00
	1.3 Eläkkeet	35 190 450 831,00	37 936 771 181,00	7,8	2 746 320 350,00
	1.4 Työttömyysetuudet	3 650 860 339,00	3 783 407 883,00	3,6	132 547 544,00
	1.5-1.8 Sosiaalietuudet yhteensä	2 862 434 051,00	2 939 493 598,00	2,7	77 059 547,00
	Yhteensä	Yhteensä	145 531 850 914,00	153 346 628 646,00	5,4
Kanta-Häme	1.1-1.2 Palkat ja työkorvaukset	2 932 427 825,00	3 046 658 076,00	3,9	114 230 251,00
	1.3 Eläkkeet	1 198 738 160,00	1 292 649 476,00	7,8	93 911 316,00
	1.4 Työttömyysetuudet	100 187 767,00	104 594 331,00	4,4	4 406 564,00
	1.5-1.8 Sosiaalietuudet yhteensä	79 837 229,00	81 907 731,00	2,6	2 070 502,00
	Yhteensä	Yhteensä	4 311 190 981,00	4 525 809 614,00	5,0
Hämeenlinna	1.1-1.2 Palkat ja työkorvaukset	1 178 728 699,00	1 231 603 474,00	4,5	52 874 775,00
	1.3 Eläkkeet	499 672 387,00	538 775 692,00	7,8	39 103 305,00
	1.4 Työttömyysetuudet	43 828 882,00	44 882 483,00	2,4	1 053 601,00
	1.5-1.8 Sosiaalietuudet yhteensä	32 733 028,00	33 246 720,00	1,6	513 692,00
	Yhteensä	Yhteensä	1 754 962 996,00	1 848 508 369,00	5,3
Hämeenlinna	Yhteensä	151 598 004 891,00	159 720 946 629,00	5,4	8 122 941 738,00

2024: tammi-helmi

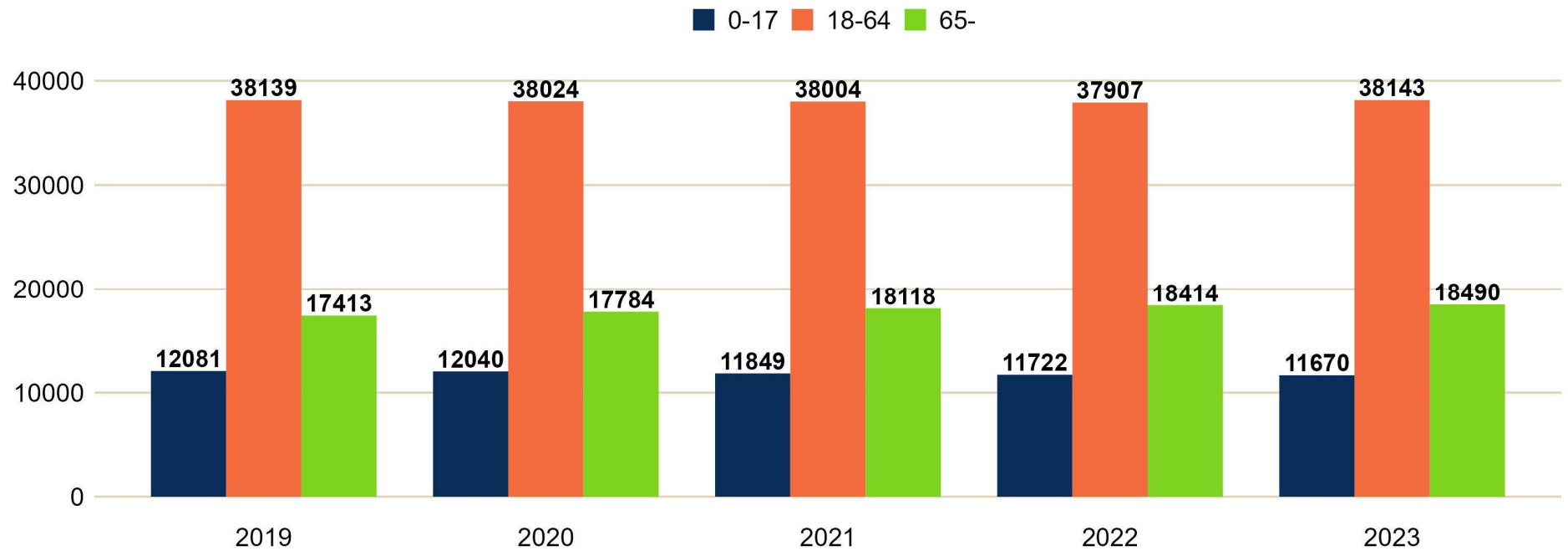
		Vuosi ^			
Verotuskunta ^ Σ #	Erä ^ #	2023/2 †	2024/2 †	Vrt % †	Muutos †
Yhteensä	1.1-1.2 Palkat ja työkorvaukset	16 504 495 823,00	17 252 364 859,00	4,5	747 869 036,00
	1.3 Eläkkeet	6 329 325 086,00	6 716 740 075,00	6,1	387 414 989,00
	1.4 Työttömyysetuudet	613 759 384,00	745 233 082,00	21,4	131 473 698,00
	1.5-1.8 Sosiaalietuudet yhteensä	550 768 841,00	585 056 586,00	6,2	34 287 745,00
	Yhteensä	Yhteensä	23 998 349 134,00	25 299 394 602,00	5,4
Kanta-Häme	1.1-1.2 Palkat ja työkorvaukset	465 702 420,00	481 480 030,00	3,4	15 777 610,00
	1.3 Eläkkeet	215 545 525,00	228 396 891,00	6,0	12 851 366,00
	1.4 Työttömyysetuudet	17 170 540,00	20 721 491,00	20,7	3 550 951,00
	1.5-1.8 Sosiaalietuudet yhteensä	15 194 490,00	15 824 862,00	4,1	630 372,00
	Yhteensä	Yhteensä	713 612 975,00	746 423 274,00	4,6
Hämeenlinna	1.1-1.2 Palkat ja työkorvaukset	187 820 293,00	196 441 012,00	4,6	8 620 719,00
	1.3 Eläkkeet	89 942 194,00	95 053 669,00	5,7	5 111 475,00
	1.4 Työttömyysetuudet	7 513 886,00	8 518 336,00	13,4	1 004 450,00
	1.5-1.8 Sosiaalietuudet yhteensä	6 253 415,00	6 427 389,00	2,8	173 974,00
	Yhteensä	Yhteensä	291 529 788,00	306 440 406,00	5,1
Hämeenlinna	Yhteensä	25 003 491 897,00	26 352 258 282,00	5,4	1 348 766 385,00

2.4.2024

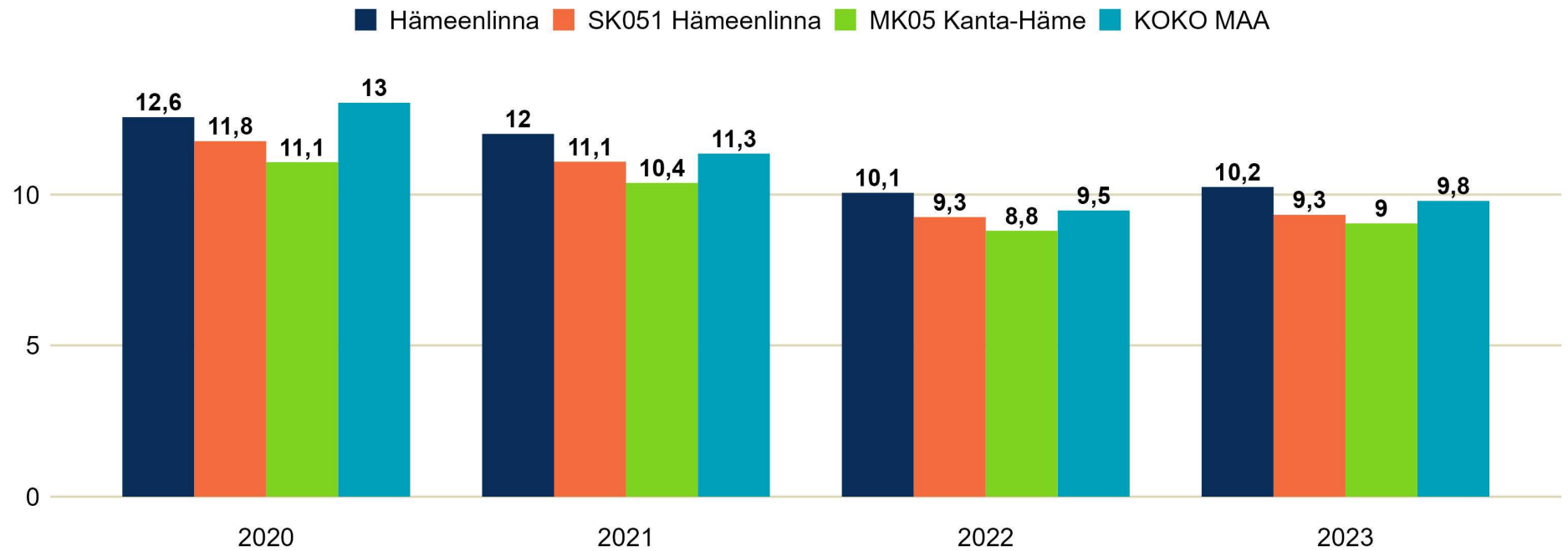
Väestönkehitys



Väestörakenne



Työttömyys



Yritysten määrä

Yritykset

Netto

	Vuosi ^										
Kunta ^	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hämeenlinna	51	38	70	31	272	123	142	100	126	96	31

TILINPÄÄTÖS 2023

Tilinpäätös 2023

- Tilikausi 12,0 milj. euroa ylijäämäinen
- Asukasluku kasvoi 260 hlöllä
- Taseen kertyneet ylijäämät => 17,2 milj. euroa
- Toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 0,916 milj. euroa ja sen muutos vuodesta 2022 oli -152,3 milj. euroa
 - Kertaeristä puhdistettu toimintakate alitti alkuperäisen talousarvion 0,5 milj. euroa.
- Toimintakatteen vertailukelpoinen kasvu 5,3 %. Toimintakatteen vertailukelpoinen euromääräinen kasvu oli 7,8 milj. euroa
- Verotulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 9,6 milj. euroa ja valtionosuudet alittivat alkuperäisen talousarvion 0,1 milj. euroa
- Lainakanta laski 4,7 milj. euroa => 240,6 milj. euroon.
- Rahoituksen netto ylitti talousarvion tavoitteen 4,7 milj. euroa.
 - Sijoitusten tuotto 9,5 % ja pääoma kasvoi 11,0 milj. euroa 127,3 milj. euroon

Tilikauden
ylijäämä
12,043
milj. euroa

Taseen
ylijäämä
17,224
milj. euroa

Lainakanta
laski 240,6
milj.
euroon

Sijoitus-
omaisuus
127,3 milj.
euroa.

2023 ulkoinen tuloslaskelma ja kertaerät

ULKOINEN TULOSLASKELMA JA KERTAERÄT

1000 €	Tilinpäätös 2023	Kertaerät TP:ssä	TP 2023 oikaistu
TOIMINTATUOTOT	45 171	-33	45 138
Myyntituotot	13 237		13 237
Maksutuotot	5 229		5 229
Tuet ja avustukset	7 519		7 519
Muut toimintatuotot	19 186	-33	19 153
Valmistus omaan käyttöön	859		859
TOIMINTAKULUT	-198 367	1 412	-196 955
Henkilöstökulut	-88 450		-88 450
Palvelujen ostot	-66 759		-66 759
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 579		-11 579
Avustukset	-19 254		-19 254
Muut toimintakulut	-12 324	1 412	-10 912
TOIMINTAKATE	-152 337	1 379	-150 958
Verotulot	187 145	-17 000	170 145
Valtionosuudet	14 608	-6 100	8 508
Rahoitustuotot ja -kulut	5 174	-4 174	1 000
Korkotuotot	2 562		2 562
Muut rahoitustuotot	6 346	-4 174	2 172
Korkokulut	-3 215		-3 215
Muut rahoituskulut	-520		-520
VUOSIKATE	54 590	-25 895	28 695
Poistot ja arvonalentumiset	-23 681	4 776	-18 905
Satunnaiset erät	-2 062	2 062	0
TILIKAUDEN TULOS	28 847	-19 057	9 790
Varausten ja rahastojen muutos	-16 804	17 000	196
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	12 043	-2 057	9 986

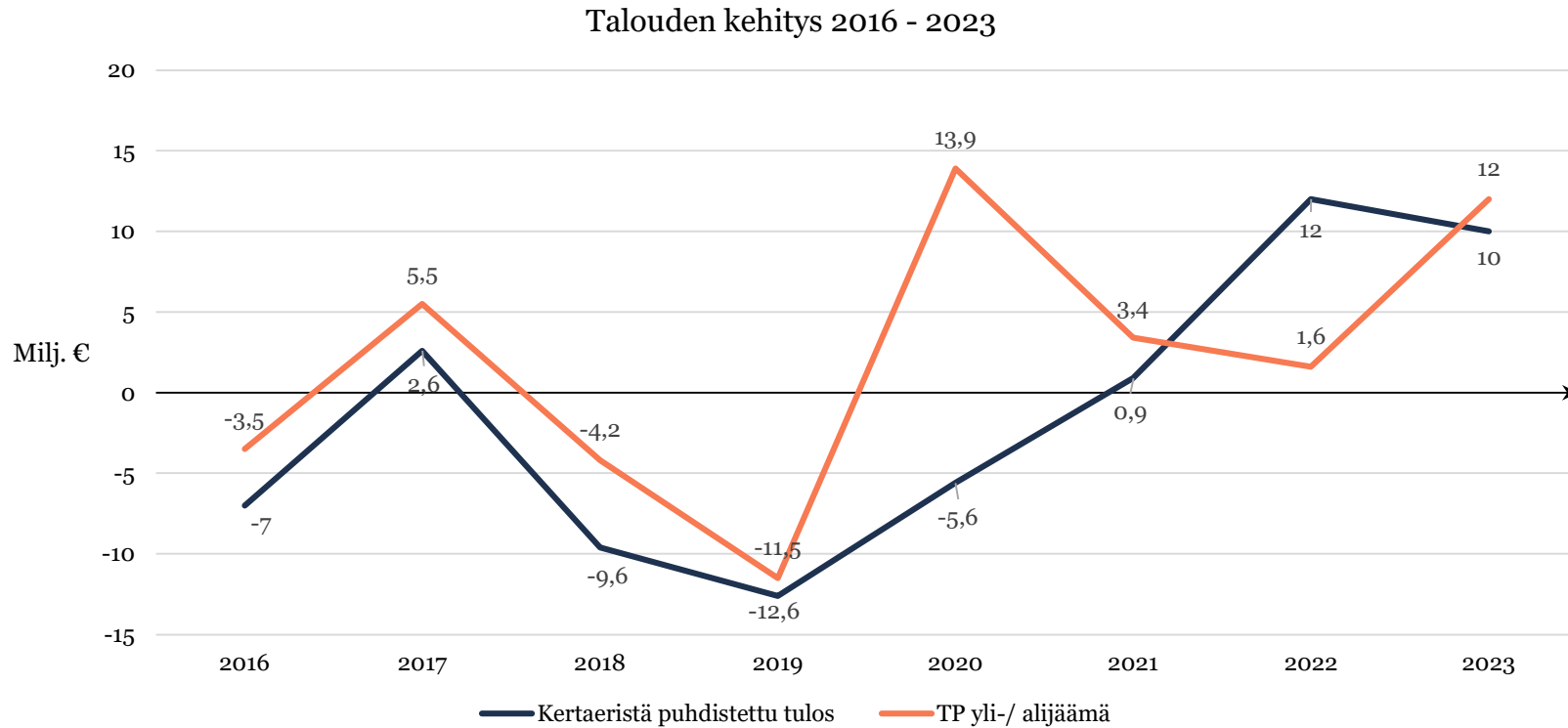
Kertaerissä on huomioitu:

- Toimintatuloihin sisältyy 33 000 euroa Hämeen Tekstiilihuolto Oy:n osakkaista saatua myyntivoittoa.
- Muissa toimintamenoissa on käsitelty kertaerinä sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä pelastustoiminnan loppuun saattamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kustannukset yhteensä 1,412 milj. euroa, summa sisältää mm. luottotappiokirjaukset.
- Verotulot sisältää Sote-uudistusta edeltäviltä vuosilta tilitettyä kunnallisveroa noin 17,0 milj. euroa. Vastaavalla summalla kasvatettu Hämeenlinna-rahastoa.
- Ennakollinen sote-siirtolaskelma sisälsi 6,1 milj. euroa valtionosuutta liikaa. Vähennetään tulevina vuosina.
- Sijoituksista muita rahoitustuottoja 1,174 milj. euroa
- Arvonalentumisia kirjattiin 4,776 milj. euroa
- Satunnaisia eriä kirjattiin 2,062 milj. euroa, Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen maksuosuuksien palautus kunnille.

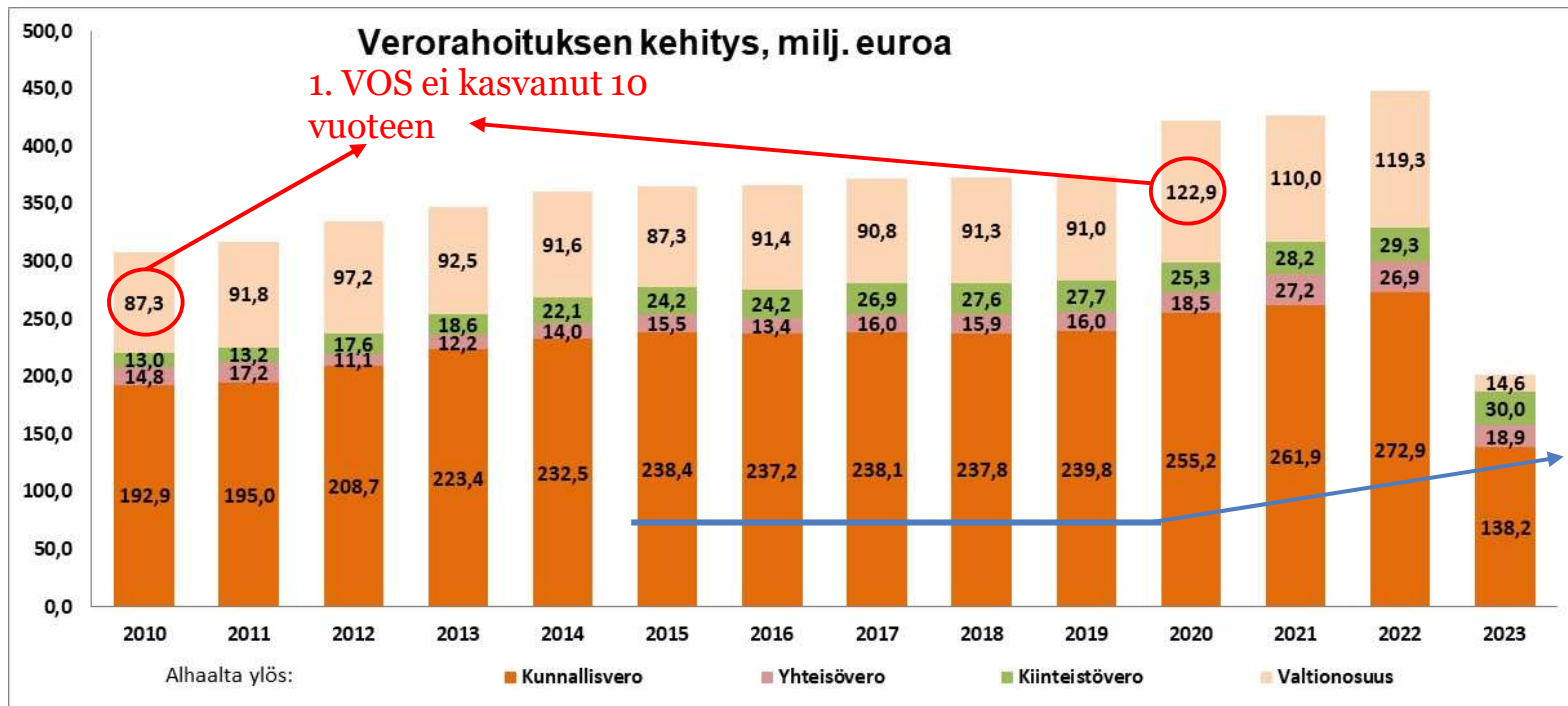
Kun kaupungin talous vuosina 2018 ja 2019 oli n. 12 milj. euroa alijäämäinen kertaeristä puhdistettuna ja vielä 2020 ilman kertaeriä ja koronavaikutusta 5,6 milj. euroa alijäämäinen, niin vuonna 2021 se oli ilman vastaavia eriä 0,9 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2022 ylijäämä nousi noin 12,0 milj. euroon. Vuonna 2023 ylijäämä on noin 10,0 milj. euroa.

TALOUDEN TILA KOHENTUNUT

Kaupungin kertaeristä puhdistettu yli-/alijäämä vs. yli-/alijäämä

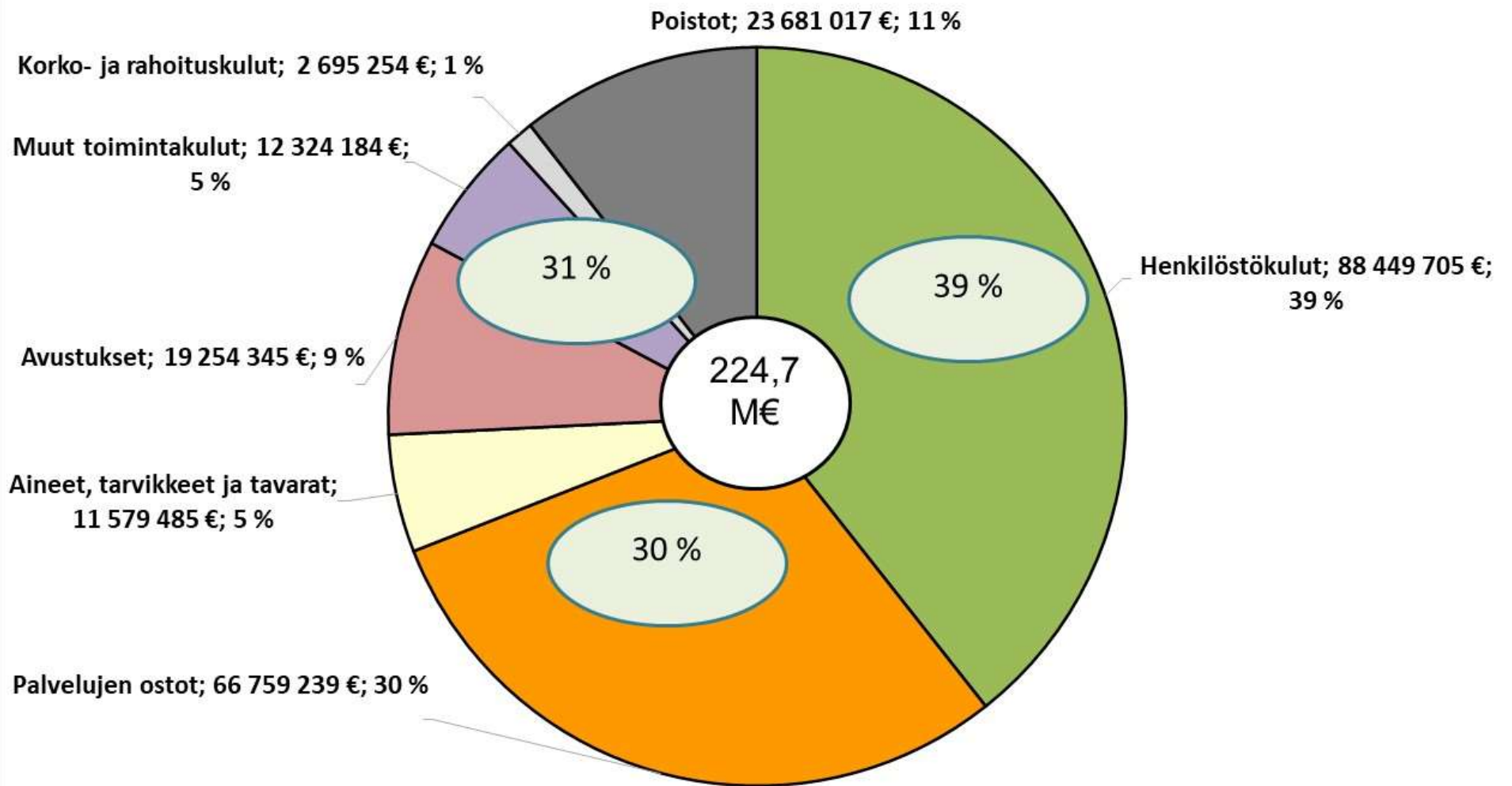


Taustalla: verorahoituksen paraneminen + maltillisuus kulujen omaehtoisessa kasvattamisessa

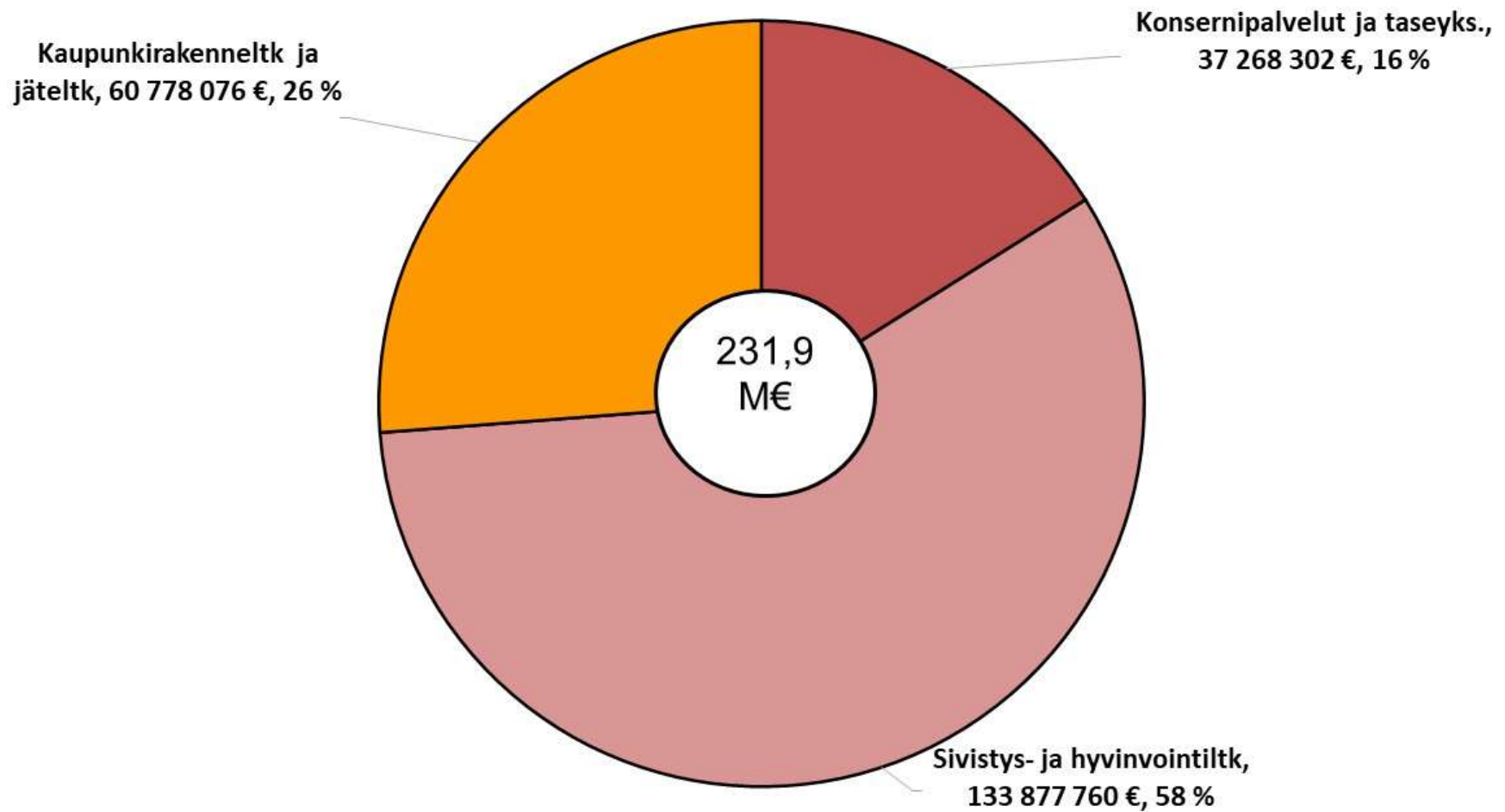


Hämeenlinnan kaupungin ulkoisen tuloslaskelman kulut TP 2023

224,7 M€



Hämeenlinnan kaupungin toimialojen bruttokulujen jakautuminen TP 2023 231,9 M€



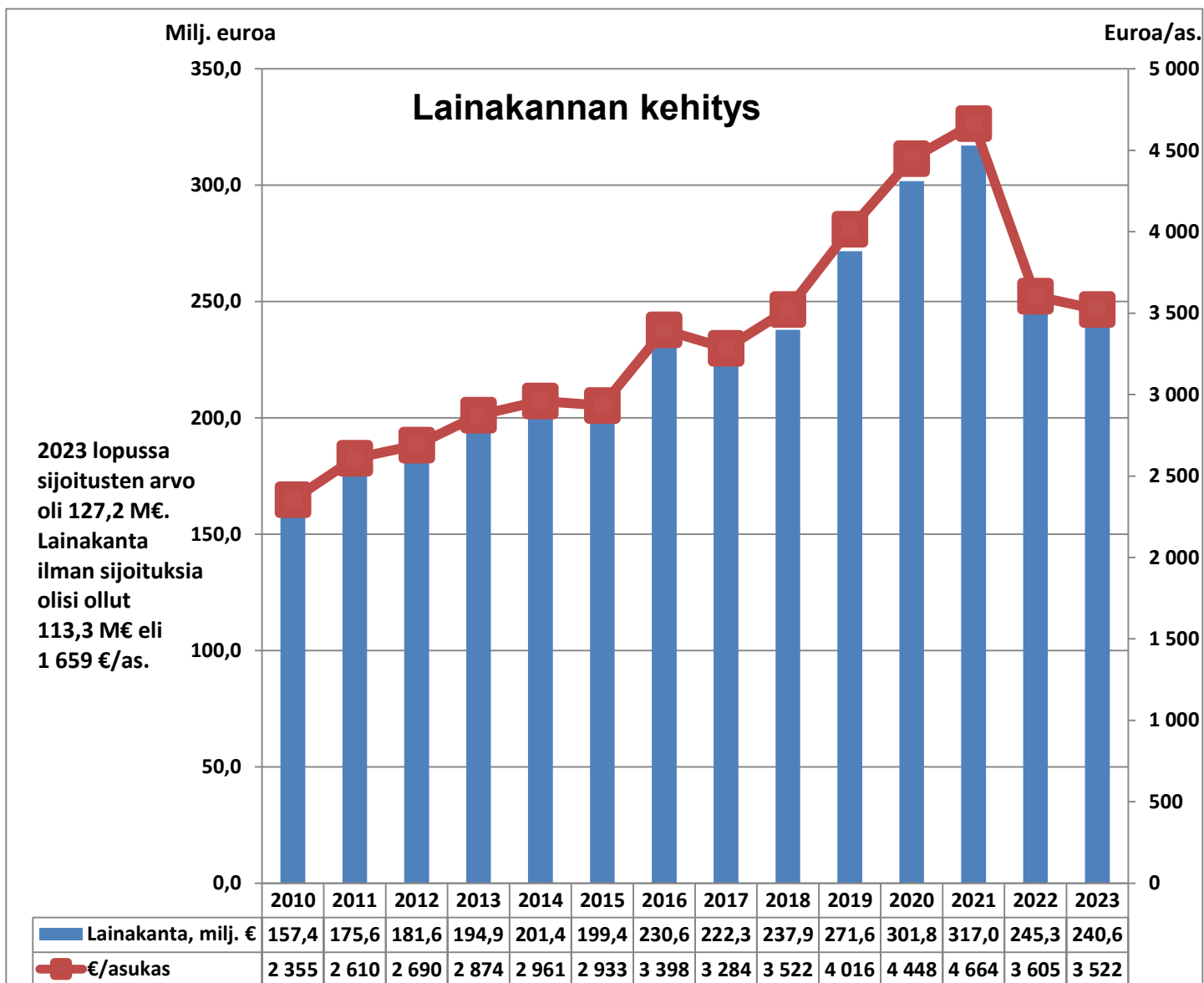
Investoinnit

	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kiinteä omaisuus	193 682	2 000 000	1 159 617
Osakkeet ja osuudet	19 607 398	320 000	314 947
Talonrakennus	12 566 017	24 220 000	22 477 854
Kunnallistekniikka	7 490 035	10 800 000	10 465 467
Irtain omaisuus	2 544 263	729 000	671 584
Investointimenot yhteensä	42 401 394	38 069 000	35 089 469
Investointitulot yhteensä	14 755 256	1 100 000	1 804 263
Nettoinvestointikulut yhteensä	27 646 138	36 969 000	33 285 206

Merkittävimmät nettoinvestointikohteet 2023

M€

HYK uudisrakennus	7,5	←
Myllymäen koulun peruskorjaus ja piha	6,1	←
Talonrakennuksen perusparannuskohteet	3,1	←
Ruununmyllyn koulun peruskorjaus ja piha	2,4	←
Lämmitystapamuutokset	2,1	←
Vuorentaan koulun piha	0,6	
Katuvalaistuksen saneeraus- ja uusikohdeinvestoinnit	2,2	
Liikennejärjestelyt	1,2	
Kevyen liikenteen väylät	0,6	
Infran ajoneuvot ja koneet	0,5	



SIJOITUSTOIMINTA 2023

- Kaupungin sijoitustoiminnalle asetettu vuosituottotavoite on 4% - 4,5%.
- Sijoitusten markkina-arvo 31.12.2023 oli 127,3 milj. euroa (+11,0 milj. euroa).
- Salkunhoitajien varojen tuotto vuonna 2023 oli +9,5%. (2022: -10,8)
- Kaupungin sijoitusten allokaatio täytti kaupungin sijoitustoiminnan periaatteet.
- Vuosien aikana on sijoitusten tuottoja nostettu 48,5 milj. euroa investointimenojen katteeksi ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi
- Vuonna 2023 kassaan ei nostettu tuottoja. Viimeksi kassaan on nostettu tuottoja vuonna 2014.

KONSERNITILINPÄÄTÖS 2023

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2023 1000 €	2022 1000 €
Toimintatuotot	113 984	239 540
Toimintakulut	-264 095	-651 912
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	1 598	-987
Toimintakate	-148 513	-413 360
Verotulot	185 156	327 303
Valtionosuudet	42 050	145 743
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 424	798
Muut rahoitustulot	7 214	11 675
Korkokulut	-7 571	-7 941
Muut rahoituskulut	-542	-10 581
Vuosikate	79 218	53 637
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-40 314	-48 489
Omistuksen eliminointierot	0	2 182
Arvonalentumiset	-5 224	-2 466
Satunnaiset kulut	-2 062	0
Tilikauden tulos	31 618	4 864
Tilinpäätössiirrot	-17 217	-96
Tilikauden verot	-292	-217
Laskennalliset verot	-26	-56
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	47	-425
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	14 130	4 071

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43,2	36,7
Vuosikate/Poistot, %	174	105
Vuosikate, euroa/ asukas	1 160	788
Asukasmäärä	68 303	68 043

KESKEISET KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisö (TP 2023, 1000 €)	Liikevaihto LV:n muutos %		Tilikauden tulos		Oma pääoma	Viim + Ed til voit/tap
			2023	2022		
Hämeenlinnan Asunnot Oy	16 792	5,8	-158	-158	4 614	-2 824
Hämeenlinnan Jäähalli Oy	1 045	5	214	152	4 716	-3 504
Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy	2 833	7,7	-398	-682	21 550	-3 997
Hämeenlinnan Palloiluhalli Oy	302	1,7	51	32	2 925	46
Hämeenlinnan Pysäköinti Oy	1 679	14	0	244	7 450	37
Hämeenlinnan seudun Opiskelija- asuntosäätiö	2 843	9	301	338	1 405	1 114
Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy	22 381	-0,3	-1 584	163	58 960	-2 785
Hämeenlinnan Teatteri Oy	772	90	-155	21	708	207
Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiö sr	4 895	4,1	115	54	1 665	1 579
Linnan Kehitys Oy	2 857	0	95	-193	997	497
Linnan Kiinteistökehitys Oy	13 029	138,8	1 235	295	12 392	5 848
Verkatehdas Oy	4 418	4,7	-114	-148	4 069	146

Koulutuskuntayhtymä Tavastia kokonaisuuden (ky +llky) ylijäämä 475 teur

Hamkin tilikauden voitto 3,48 Meur

YHTEENVETOA

Plussat ja miinukset

Tilikauden plussat

Asukasluku kasvoi 260 asukkaalla.

Terveelliset ja turvalliset tilat: investointiohjelman eteneminen Sihy-palveluissa.

Hiilineutraali Hämeenlinna -toimenpano-ohjelma eteni suunnitellusti.

Konsernirakennetta tiivistettiin edelleen.

Kaupungin yleinen vetovoima ja positiivinen mielikuva kasvoivat eri tutkimuksissa.

Kaupungin keskeiset vaikuttamistavoitteet täyttyivät:

 Metsäratahankkeen eteneminen pysähtyi.

 Valtion mukaantulo Moreenin eritasoliitymän toteutukseen varmistui.

 Yhteistyö Hämeen Ammattikorkeakoulun kanssa syveni.

Sijoitusten tuotto +9,5% ja pääoma kasvoi 11 milj. euroa.

Tilikausi 12 milj. euroa ylijäämäinen ja tase 17,2 milj. euroa ylijäämäinen (252 euroa/asukas).

Tilikauden tulos +28,8 milj. euroa.

Kertaeristä puhdistettu tilikauden ylijäämä noin 10 milj. euroa.

Konserni 14,1 milj. euroa ylijäämäinen ja konsernitase 24,7 milj. euroa ylijäämäinen (358 euroa/asukas).

Plussat ja miinukset

Tilikauden miinukset

Toimintakatteen vertalukelpoinen kasvu merkittävästi liian korkea => 5,3%.

Työttömyys edelleen valtakunnan keskitason yläpuolella.

Syntyvyys laski edelleen.

Talouden tasapainotustyö ei onnistunut palveluverkkopäätöksestä johtuen.

Kaupungin talouden päälle mustia pilviä vuosleikkausten (6,1 milj. euroa) ja KHHVA palveluverkkolinjausten johdosta.

Kaupunkilaisten resilienssiä koetteli erityisesti korkealla pysyneet korot ja inflaatio.

Kansantalouden tila heikentyi loppuvuotta kohti ja edelleen 2024 alkuvuonna.

KIITOS VUODESTA 2023!

OPP